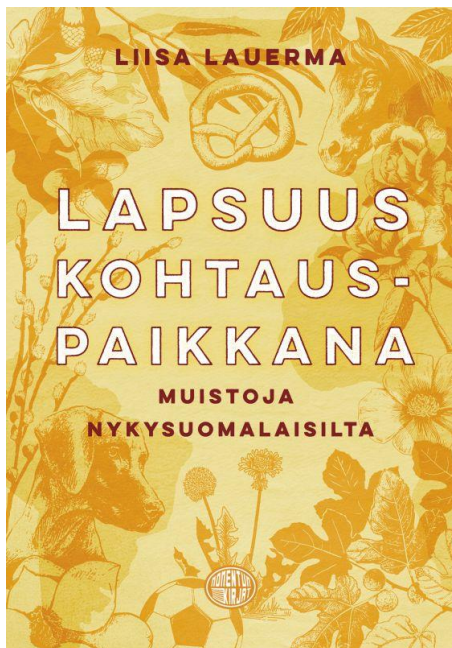

Maailmanympärysmatka lapsuusmuistoihin

Liisa Lauerma: Lapsuus kohtauspaikkana. Muistoja nykysuomalaisilta. Helsinki: Momentum Kirjat, 2025.

Miten hurmaava teema, maailmanympärysmatka erilaisiin lapsuusmuistoihin Argentiinasta Kiinaan, Somaliasta Suomeen ja Thaimaasta Teheraniin.

Liisa Lauerma on haastatellut 11 eri maasta kotoisin olevaa aikuista, jotka muistelevat lapsuuttaan. He kohtaavat muistoissaan lapsen itsessään. Samalla lukija pääsee kohtaamaan vieraissa kulttuureissa kasvaneita lapsia heidän muistojensa kautta. Näiden tarinoiden lapsissa on haltioitumisen valoa. Se tuikki tässä kirjassa.

Kirjan nimi on onnistunut. Lapsuus toimii kohtaamispaikkana ja se on konkreettisestikin jatkuvaa kohtaamista, kokeehan lapsi asiat usein ensimmäistä kertaa ja elää hetkestä hetkeen, intensiivisesti. Lukija tai kirjoittajaryhmä pääsee myös teksteissä kohtaamispaikalle. Lapsuusmuistojen jakamisen myötä me ihmiset voimme tulla toisillemme näkyviksi ja paremmin ymmärretyksi.

Lapsuus on universaali kokemus. Miten samanlaisia ovat lapsuudenkokemukset pohjimmiltaan, kulttuurista riippumatta? Eri puolilta maailmaa ja eri ikäisten ihmisten lapsuusmuistoista nousevat esiin voimakkaimpina leikin taika ja isovanhempien tai muiden lähiaikuisten erityinen merkitys.

Kaikkien lasten kanssa työskentelevien pitäisi lukea tämä kirja. Se värittää esiin elävästi lapsen ajattelu- ja kokemusmaailman. Tarinoiden myötä pääsee tenhoavasti kurkistamaan eri kulttuureihin. Lukija tapaa 11 lasta erilaisilla kohtauspaikoilla, milloin Uralin vuoristokylässä kanojen kaakatuksessa, milloin Tokion esikaupunkialueen järjestelmällisessä arjessa.

Kirja on herkullinen opas myös elämäkertakirjoittamisen ryhmiin. Kokemukselliset tarinat toimivat kuin osallistavina tehtävinä. Kirja on kirjallisuusterapeuttinen puolustuspuhe lapsuuden voimasta ja muistelemisen merkityksellisyydestä.

Tarinat olisivat mielestäni toimineet paremmin minä-kerrontana. Kolmannen persoonan käyttämiseen tottui kyllä, mutta kun on kyse intiimeistä lapsuusmuistoista, ne olisi tehokkainta ollut kertoa minä-muodossa.

Kaipasin myös henkilöiden lapsuusvalokuvien rinnalle kuvia heistä nykyhetkessä. On kiinnostavaa tutkailla, miten ihmisen perusolemuksen siemen näkyy jo lapsessa ja mitä lapsuuden olemuksesta on säilynyt aikuisuuteen saakka. Se kohtaaminen jäi nyt puuttumaan, mutta kokonaisuutena kirja on merkityksellinen, varsinkin meille kirjallisuusterapiatyötä tekeville, mutta myös kaikille lapsista ja lapsuudesta kiinnostuneille. Jokainen on ollut lapsi. Se lapsi elää yhä meissä. Kohdataan valo itsessämme!

Pirkko Ilmanen on FM, kirjastopedagogi ja kirjallisuusterapiaohjaaja.